

ALICE SUNDMAN
KULTURREDAKTÖR

När musiken skakar om

// Att förstå tekniken, finesser-na, tolkningarna är få förunnat. Vi som inte har den bakgrunden kan bara sitta där och ta in, njuta och vara i musiken.

Jag är tagen. Omtumlad. Omskakad. Jag hör till den – tyvärr alltför stora – grupp människor som inte haft någon närmare kontakt med Olivier Messiaens musik. Det lilla jag vet om den store franske tonsättaren har jag fått mig till livs i intervjuer med pianisten och Södertäljesonen Oskar Ekberg, som är en hängiven uttolkare av Messiaens verk. Oskar Ekbergs passion för Messiaen har pågått i närmare tio år, och när jag träffade honom för ett par veckor sedan inför den stora Messiaenfestivalen tyckte han att det var dags för Messiaen att ta större plats hos allmänheten:

– Folk känner inte till honom – men så fort man lyckas dra med sig någon till en konsert blir de helt tagna: Wow! Häftigt! Kul!

Om Tjugo betraktelser över Jesusbarnet berättade han: – Det är ett stycke jag övat på i åtta år, men fortfarande kan gräva djupare i.

När jag i slutet av förra veckan gick för att lyssna till just Tjugo betraktelser över Jesusbarnet med Oskar Ekberg vid flygeln visste jag inte vad som väntade.

Jag var lite trött efter arbetsveckan och flera natters nattsömn som naggats i kanten. Och, ska jag erkänna, lite rädd för att somna.

Det var en oro som var helt obefogad. Den här musiken somnar man inte till. I stället vaknade jag.

En sådan dynamik, ett sådant brett register av toner, klanger, rytmer ...

I pausen stötte jag på Gudrun Thorson, som länge arbetade på Kulturhuset i Ytterjärna. Hon har flera konserter inplanerade och ville passa på att suga i sig så mycket Messiaen som möjligt.

– Jag undrar om han kan få black out, funderade hon.

Oskar Ekberg spelar detta mastodontstycke utantill. Helt och fullt inne i musiken framför han det utan hjälp av noter.

Efter konserten ställde jag frågan till Oskar Ekberg.

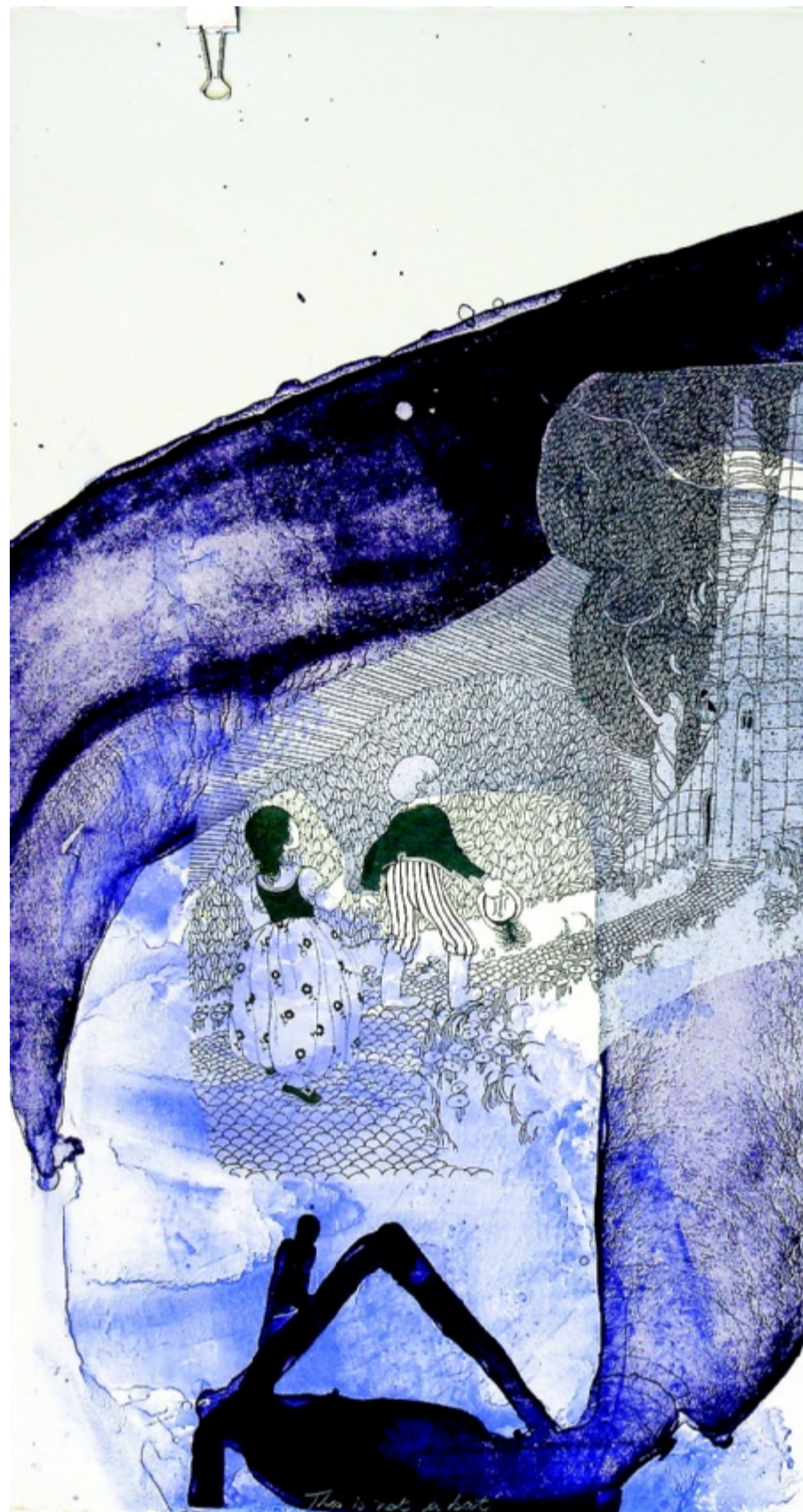
– Ja. Men det gäller att hitta tillbaka så fort som möjligt.

Och att inte tänka för mycket framåt, utan vara med – vara i musiken, svarade han.

Det sista gäller också för oss i publiken. Att förstå tekniken, finesserna, tolkningarna är få förunnat. Vi som inte har den bakgrunden kan bara sitta där och ta in, njuta och vara i musiken. Så kan vi få del av Messiaens musik.

I Tjugo betraktelser över Jesusbarnet fick jag en upplevelse jag inte vill vara utan. Och en sak är säker: det var inte det sista jag hörde av Messiaen.

Festivalen fortgår i ännu några dagar. Missa inte chansen att låta dig skakas om.

FÄRGRIKT.

I Elspeth Lambs bilder bryts det idylliska av former som kan tolkas som hotfulla.

FOTO: THOMAS BRANDT

Tre temperam

Det händer att konstnärer som använder sig av upphittade föremål lägger en stark betoning vid skrotet.

Att de nästan skriker ut att detta är konst gjord av skrot.

KONST

Så gör inte Charmian Pollok. Hennes verk, skapade av handgjort papper, växter och upphittade föremål, har det konstnärliga i fokus – skrotet är i stället en naturlig del av verket.

Charmian Polloks verk visas just nu på Galleri Kretsen tillsammans med verk av två andra skotska konstnärer: Alexandra Muirhead och Elspeth Lamb.

Det är tre helt olika uttryck. Charmian Polloks omsorgsfullt skapade två- och tredimensionella föremål låter tanken göra utflykter.

Det gör också de båda andras verk, fast på olika sätt.

Alexandra Muirheads målningar har

något sorgset och stilla över sig, en naken ensamhet som understryks av ytans rispor och ojämnheter.

Elspeth Lambs färgsprakande litografier innehåller motiv med potential att bli romantiskt vackra – men låter i stället en hotfullhet ta sig in bland blommar, fåglar och harar.

Här finns alltid något som bryter idyllen: färg som rinner ut i strängar eller lägger sig i märkliga fläckar och former av köttätande växter.

De sinsemellan så olika uttrycken gör tillsammans en dynamisk utställning med plats för tanke.

ALICE SUNDMAN
kulturredaktör

» tv-toppen

Så ska det låta behåller greppet om fredagskvällarna med 1,6 miljoner tv-tittare i fredags. Men tittarsiffrorna var generellt lägre i fredags, på grund av hård konkurrens från SM-finalen i ishockey i Kanal 5.

1. Så ska det låta (SVT 1, fredag) 1 675 000
2. Körslaget (TV 4, lördag) 1 455 000
3. Talang 2008 (TV 4, fredag) 1 065 000
4. Postkodmiljonären (TV 4, lör) 1 030 000
5. Berg flyttar in (TV 4, fredag) 1 025 000
6. Glasklart (SVT 1, lördag) 955 000
7. Parlamentet (TV 4, söndag) 940 000
8. Plus (SVT 1, tisdag) 935 000
9. Barnmorskorna (SVT 1, onsdag) 905 000
10. Äntligen hemma (SVT 1, tisdag) 900 000

TT SPEKTRA

» biotoppen

Las Vegas-thrillern 21 med Kevin Spacey i huvudrollen går direkt in överst på den svenska biotoppen den här veckan. Näst bästa nykomling är den nya Steve Carell-komedin Min brors flickvän.

1. (Ny) 21
2. (2) Varg
3. (1) Superhero movie
4. (3) Horton
5. (4) 27 dresses
6. (5) Flyga drake
7. (Ny) Min brors flickvän
8. (6) 10 000 BC
9. (9) No country for old men
10. (10) Alvin och gänget

TT SPEKTRA